

[Thorkil Kristensen.]

mennesker, for hvem det ikke er nødvendigt, og for hvem det ikke har nogen social mening. Jeg tænker naturligvis her særlig på mindstebeløbet. Det er beklageligt, også fordi det havde den virkning, at det bandt vore hænder, da vi bagefter skulle til at løse tjenestemændenes pensionsproblem. Det ville have været muligt at gå et skridt videre i retning af at gøre tjenestemændenes ordning forsikringsmæssigt hvilende i sig selv, hvis man havde været mere tilbageholdende, da folkepensionen blev gennemført.

Jeg mener, det rigtige ville være at afskaffe minimumsbeløbet for folkepensionister med større indtægter; det måtte selvfølgelig ske over en afviklingsperiode. Hvis man ikke mener, man kan blive enig om dette, så ville det i hvert fald være rimeligt at forhøje folkepensionsbidraget. Det var allerede for lille, da det blev gennemført, i forhold til den forventede merudgift; nu er jo merudgiften blevet større, end man havde regnet med, og derfor ville det være rimeligt, at dette folkepensionsbidrag, der dog giver ordningen en vis lighed med en forsikringsordning, blev forhøjet. Det kunne måske også virke som en sund bremse over for de krav om større folkepension, som man jo nok vil møde af og til.

Til sidst vil jeg nævne arbejdsløshedsloven. Det er lige blevet meddelt på arbejdsløshedskassernes årsmøde, at understøttelserne i det sidste beretningsår udgjorde 258 mill. kr., og det i et år hvor beskæftigelsen her i landet har været så høj, som den kan tåle at være, når den økonomiske stabilitet skal bevares. I det finanslovforslag, vi behandler, er statens bidrag på dette område budgetteret til 117 mill. kr. Jeg nævner dette, ikke blot fordi der her er en betydelig udgift for det offentlige, men også fordi arbejdsløshedsloven har den bivirkning, at den i virkeligheden skader beskæftigelsen derved, at den skader bevægeligheden på vort arbejdsmarked, nemlig fordi man også på dette område gennem den offentlige lovgivning formindsker den enkeltes ansvar med hensyn til at ordne sine forhold selv. Man formindsker den enkeltes interesse i og ansvar for, at han kan få beskæftigelse.

Må jeg nævne, at dengang man begyndte

med denne lovgivning i 1909-10, var det ca. 40 pct. af de ledige dage, der blev understøttet; procenten var i 1939-40 steget til 82, og den var i 1954-55 steget yderligere til 93. Både gennem lovens formulering og gennem dens administration er det blevet stadig lettere at leve på understøttelse i stedet for at være nødt til at søge arbejde. At dette er betænkeligt i relation til den bevægelighed på arbejdsmarkedet, som er nødvendig, er tydeligt sagt af arbejdsmarkedskommissionen i dens rapport om bevægeligheden på arbejdsmarkedet i 1952. Jeg beder den højtærede formand om tilladelse til et kort citat; kommissionen skriver side 47:

„Set på længere sigt har understøttelsens niveau været voksende, og på samme måde er understøttelsen steget i forhold til lønnen; det må derfor antages, at de med ydelse af arbejdsløshedsunderstøttelse forbundne bevægelighedshæmmende virkninger gør sig gældende i dag med større styrke end tidligere.“

Den advarsels, arbejdsmarkedskommissionen her fremsatte, er også gældende i dag. Den er det særlig i kraft af den nuværende situation, og når vi har den situation, at efterspørgselspresset er større, end det kan tåle at være, og der dog går nogle mennesker arbejdsløse i visse dele af landet og i visse brancher, ville det netop være ønskeligt, at vi havde større bevægelighed, så alle kunne komme i beskæftigelse uden det alt for store pres.

Jeg har nævnt nogle områder, hvor der dels kunne gennemføres visse besparelser, som kunne danne grundlag for lavere skatter, end vi ellers skulle have, og som samtidig ville bevirke, at ansvaret for den enkeltes økonomi i højere grad blev lagt over på ham selv i de tilfælde, hvor han kan bære det.

Dette må, så vidt jeg kan se, være grund-sætningen for en liberal økonomisk politik.

K. B. Andersen: Over for den højtærede undervisningsminister vil jeg gerne benytte den lejlighed, som denne debat giver, til at pege på et par problemer vedrørende skolen og et enkelt, der angår radioens programmedarbejdere.

Jeg ved, den højtærede minister vil være helt enig med mig, når jeg fremhæver det